

■ Utjecaj mentalnog zdravlja u bolesnika s arterijskom hipertenzijom – prikaz slučaja

The impact of mental health in patients with arterial hypertension – a case report

Ivančica Levanić*,
Suzana Vidrih

Klinički bolnički centar Rijeka,
Rijeka, Hrvatska
University Hospital Centre
Rijeka, Rijeka, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: mentalno zdravlje, arterijska hipertenzija, edukacija.

KEYWORDS: mental health, arterial hypertension, education.

CITATION: *Cardiol Croat.* 2017;12(3):99. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2017.99>

***ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:** Ivančica Levanić, Klinički bolnički centar Rijeka, Tome Strižića 3, HR-51000 Rijeka, Croatia. / Phone: +385-51-407-138 / E-mail: ilevanic90@gmail.com

ORCID: Ivančica Levanić, <http://orcid.org/0000-0002-5349-5209> • Suzana Vidrih, <http://orcid.org/0000-0003-4211-4332>

Uvod: Mentalno zdravlje Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) definirala je kao stanje dobrobiti u kojem pojedinac ostvaruje svoje potencijale, može se nositi s normalnim životnim stresom, može raditi produktivno i plodno te je sposoban pridonositi zajednici (SZO; 2001). Prema definiciji SZO duševno zdravlje dio je općeg zdravlja, a ne samo odsutnost bolesti. S jedne se strane govori o pozitivnim obilježjima mentalnog zdravlja (što ono obuhvaća), a s druge strane o negativnim obilježjima mentalnog zdravlja – kroz odsustvo elemenata zdravlja, odnosno kroz prisutnost mentalnih poremećaja. U pozitivna obilježja mentalnog zdravlja ubrajaju se varijable kao što su: optimizam, energičnost, vitalnost, dobro socijalno funkcioniranje, dobro kognitivno funkcioniranje, visoko samopoštovanje, zadovoljstvo životom. Sve ove varijable ujedno međusobno pozitivno koreliraju, a tako koreliraju i s tjelesnim zdravljem. Prevladavanje kroničnih bolesti nad akutnima, kao najvažnija promjena u zdravlju i pobolijevanju suvremene populacije ljudi, olakšalo je prepoznavanje socijalnih i psiholoških utjecaja na zdravlje ljudi. Arterijska hipertenzija jedna je od najčešćih bolesti današnjice, u 95 % slučajeva je nepoznata uzroka, no poveznica svakako leži u narušenom mentalnom zdravlju. Arterijska hipertenzija je uzročnik velikog broja bolesti suvremenog čovječanstva koje skraćuju ljudski vijek. U općoj populaciji hipertenzija je glavni i neovisan čimbenik rizika za razvoj i smrtnost od kardiovaskularnih i cerebrovaskularnih bolesti. Arterijski tlak produkt je srčanog minutnog volumena i ukupnog perifernog otpora. Arterijska hipertenzija može se javiti bez ikakvih simptoma, stoga je najvažnije rano otkrivanje oboljenja te stalni nadzor krvnog tlaka u svrhu sprečavanja razvitka mogućih komplikacija.

Prikaz slučaja: Prikazujemo bolesnicu u dobi od 18 godina koja je obrađivana na odjelu nefrologije radi paroksizma povišenog arterijskog tlaka praćenih tahikardijom. Bolesnica je imala tegobe unazad mjesec dana od prijema. Navodi da ima probleme s nesanicom, opisuje panične napadaje, iznosi nedefinirane strahove, depresivna promišljanja iz moralne i zdravstvene sfere, studentica je i iskazuje nezadovoljstvo upisanim fakultetom. Navodi gubitak apetita te da je smršavila 6 kg u razdoblju od 6 mjeseci, indeksa tjelesne mase 19,6. Negira konzumaciju kave, alkohola, cigareta i droga, do sada navodi da je bila zdrava i ne uzima kroničnu terapiju. Tijekom boravka učinjena je hormonska obrada, ehokardiografija, ergometrija, 25-satno snimanje EKG-a, 24-satno kontinuirano mjerenje arterijskog tlaka, ultrazvučni pregled abdomena te je utvrđeno da nema značajnih odstupanja od referentnih vrijednosti. Pregledana je od strane psihijatra po čijoj je preporuci uvedena sedativna i antidepresivna terapija.

Zaključak: Medicinska sestra ima vrlo veliku ulogu u edukaciji pacijenta oboljelog od arterijske hipertenzije, ali isto tako ona je ujedno i podrška pacijentu. Briga za mentalno zdravlje treba početi što ranije. U ovom procesu, zadatak sestree je da aktivno sudjeluje u promociji zdravlja i zdravog načina života.

RECEIVED:
February 20, 2017

ACCEPTED:
February 28, 2017

